

A Győri Ítéltábla, mint másodfokú bíróság a Győrött, 2013. május 16. napján megtartott nyilvános ülés alapján meghozta a következő

v é g z é s t :

A hivatalos eljárásban elkövetett bántalmazás büntette és más bűncselekmény miatt vádlott ellen indult büntetőügyben a Veszprémi Törvényszék 2012. február 9. napján kihirdetett 1.B.841/2011/5. számú ítéletét **helybenhagyja.**

I n d o k o l á s :

A **Veszprémi Törvényszék** a 2012. február 9. napján kihirdetett **1.B.841/2011/5. számú ítéletével** a vádlott bűnösségét megállapította hivatalos eljárásban elkövetett bántalmazás büntetében a Btk. 226.§ (1) bekezdés szerint és hamis tanúzásra felhívás büntetében a Btk.242.§ (1) bekezdés szerint. Ezért halmazati büntetésül 1 év börtönbüntetésre ítélte, melynek végrehajtását 3 év próbaidőre felfüggesztette.

Az ítélet ellen a vádlott és védő enyhítésért jelentettek be fellebbezést. Az első fokon eljáró ügyész a döntést tudomásul vette.

A **Győri Fellebbviteli Főügyészség BF.67/2012/1-I. számú átiratában** az ítélet helybenhagyását indítványozta. Kifejtette, hogy a törvényszék a perrendtartás szabályainak megfelelően lefolytatott eljárása során minden bizonyítékot beszerzett és értékelt, amely az ügy ténybeli és jogi megítéléséhez szükséges volt. A tényállás személyi részének kiegészítését indítványozta a fegyelmi eljárások eredményével, mivel többször szankcionálták; legutóbb egy fizetési fokozattal visszavetés fegyelmi büntetéssel. Mellőzendőnek tartotta az ítélet 4. oldal első bekezdését, mivel az nem ténymegállapítást, hanem a bizonyítékok értékelése körébe való okfejtést tartalmaz. Az indokolás körébe a 10. oldal első bekezdésébe nem tartozik, miszerint a bántalmazás körülményei nem igazolják a testi sérülés okozására irányuló szándékot, hiszen ez nem volt a vád tárgya. A bűnösségi körülmények körét is a fegyelmi büntetések tényével kell pontosítani. A terhelten szemben alkalmazott szankciót szükségesnek és arányosnak ítélte azzal, hogy az előzetes mentesítés lehetőségét vádlott büntetett, illetve szolgálati előélete kizárja.

A védő **fellebbezése írásbeli indokolásában** előadta, hogy - álláspontja szerint - a törvényszék túl nagy jelentőséget tulajdonított azon fegyelmi eljárásoknak, amik összefüggtek a 2007-ben és 2008-ban indult büntető ügyek tárgyával. A további ügyekben

nem szándékos, tudatos kötelességszegések, hanem tipikusan gondatlan magatartásból; figyelmetlenségből eredő károkozások, továbbá engedély nélküli másodállás vállalása miatt történt a felelősségre vonás. A 2011-ben adott kedvezőtlen parancsnoki vélemény ezen alapult. A cselekmények óta eltelt időben a terhelt munkájával kapcsolatban semmiféle kifogás nem merült fel, sőt nagyon eredményesen teljesít. Erre vonatkozó iratokat mellékel. Utóbb tanúsított magatartása teszi komollyá az elsőfokú bíróság előtt mutatott őszinte megbánását, mely értékelendő enyhítő körülmény lehet.

Kérte a felfüggesztett börtönbüntetés próbaidejének csökkentése mellett az előzetes mentesítésben való részesítést.

A másodfokú bíróság **nyilvános ülésén megjelent védő** perbeszédében fenntartotta a fellebbezését, illetőleg az írásban kifejtett érveit. Az elsőfokú bíróság azt mérlegelte, hogy milyen megelőző eljárások voltak a vádlott ellen, ez alapján döntött a joghátrányról. A fegyelmi ügyek alapját képező cselekmények nem olyan tárgyi súlyúak, amikből az vonható le, hogy a vádlott a feladatait nem tudja lelkiismeretesen ellátni.

A vádbeli cselekmény 2011-ben történt, a vádlott azóta is járőrként teljesít szolgálatot. Régen rádöbbsent, hogy a fegyelmezetlen túlkapások az élethivatása elvesztését eredményezhetik. Parancsnoki dicséretekben részesült. Ez a nyomatékos enyhítő körülmény és a jogszabályok lehetővé teszik azt is, hogy az ítéletábla enyhítsen a büntetésen. A pozitív változásokra tekintettel mérlegelje az előzetes mentesítés lehetőségét.

A jelenlévő **ügyész** a védelmi fellebbezést, annak indokolását nem tartotta megalapozottnak és fenntartotta az átiratában foglaltakat. Kifejtette, hogy a vádlottat több ízben szankcionálták olyan fegyelmi eljárások során, melyek a hivatása gyakorlásához kapcsolódtak. A korábbi pénzbüntetését is olyan bűncselekmény miatt szabták ki, amely a hivatásával összefüggött, de nem tanult belőle. Nem mondható tehát, hogy makulátlan az előélete, a fokozatosság elve pedig megkívánja, hogy a törvényszék által kiszabott büntetést az ítéletábla hagyja helyben. Nem indokolt az előzetes mentesítés alkalmazása sem az előzményekre tekintettel. Nem vitatható, hogy a vádlottnak van hivatástudata, de több esetben annak kereteit túllépte, ezzel az egyenruha viselésére méltatlanná vált.

vádlott terhelt az utolsó szó jogán tett nyilatkozatában - csatlakozva védője kérelméhez - elmondta, hogy a büntetőper hatálya alatt, 2 éve rendesen végzi a munkáját. Úgy érzi, sokkal felelősségteljesebben látja el a szolgálatot, szeretne a továbbiakban is rendőr lenni. A parancsnokai meg vannak elégedve vele, ezért az előzetes mentesítés esetén van rá esélye, hogy a rendőrségnél maradhat.

A Győri Ítéletábla a Be.348.§ (1) bekezdése szerint teljes körben felülbíráltta az elsőfokú bíróság ítéletét az azt megelőző bírósági eljárással együtt és a védelmi fellebbezést nem találta alaposnak.

Megállapította, hogy a Veszprémi Törvényszék az eljárása során a perrendtartási szabályokat maradéktalanul betartotta. Az ítélet hatályon kívül helyezésére okot adó szabálysértés nem történt, az érdemi felülvizsgálat lefolytatható volt.

Az elsőfokú bíróság a tényállás megállapítása körében a rendelkezésre álló bizonyítékokat megvizsgálta, egyenként és összességükben értékelte, a vallomások közötti ellentmondásokat szembesítés útján megkísérelte feloldani. Indokát adta, hogy milyen bizonyítékokat fogadott el és miért, a továbbiakat pedig miért nem tudott figyelembe venni.

A törvényszék a tényállás 1. pontjában írott - **sértett** sérelmére elkövetett - bűncselekmény tekintetében részletesen elemezte a vádlott vallomását, aki részben beismerte a bűncselekmény elkövetését, oly módon, hogy mindössze egy alkalommal combon rúgta, majd megpofozta a sértettet. Az elsőfokú bíróság vádlott előadásával szemben meggyőzőbbnek és aggálytalannak tartotta **sértett** nyilatkozatát, aki mind a nyomozás, mind a bírósági eljárás során következetes és tárgyilagos volt; túlzásoktól mentesen, indulat nélkül mondta el a történeteket. Vallomása szerint a helyszínen, majd az előállító helyiségben is bántalmazta tettelegesen őt vádlott, melynek módját, pontos körülményeit, sorrendjét is meghatározta. Mindez összhangban volt **1. tanú** vallomásával, aki a "x" kórházban hallgatta meg a sértettet, közvetlenül az események után.

A helyszínre a vádlottal együtt érkező **2. tanú** tanú, továbbá az előzmények - **sértett** által elkövetett lopási cselekmény - tekintetében a biztonsági őrök (**3. tanú, 4. tanú és 5. tanú**) vallomása, a rendőri jelentések és a sértett kezelésére vonatkozó kórházi iratok ugyancsak értékelve lettek. E bizonyítékok alapján aggálytalanul meg lehetett állapítani a hivatalos eljárásban megvalósított bántalmazás tényét.

A tényállás 2. pontjában rögzített hamis tanúzásra felhívás tekintetében a tényállás alapjául a törvényszék **2. tanú és 6. tanú** tanúk vallomását fogadta el a vádlott védekezésével szemben, aki azt állította, hogy semmilyen módon nem kívánta befolyásolni kollégáját. **2. tanú** következetesen vallotta, hogy azért kereste fel őt kétszer is vádlott, mert meg akarta győzni; nem kell mindent úgy elmondani, ahogyan történt, illetve egyeztessék, amit majd az ügyészi meghallgatáson mondani fognak.

E körben is kimerítően foglalkozott az okirati bizonyítékokkal; a rendőri jelentésekkel, értékelte a parancsnoki jellemzéseket, fegyelmi nyilvántartó lapokat.

Az elsőfokú bíróság mérlegeléssel megalapozott tényállást állapított meg, amely a másodfokú döntésnek is alapjául szolgál és csak kis mértékben szorul pontosításra.

A tényállás a főügyészség átiratában jelzett adatokkal helyesbítendő (Be.351. § (2) bekezdés b) pont), ezért - a Be.361.§ (2) bekezdés b) pontja szerint tett nyilatkozatra és az iratok tartalmára tekintettel - az alábbiak szerint egészíti ki.

Vádlottal szemben a Veszprém Megyei Bíróság 2008. november 11. napján kelt 5.B.420/2008/12. számú ítélete a Legfelsőbb Bíróság Bhar.I.768/2009/6. számú ítéletet folytán 2010. január 12. napján emelkedett jogerőre (nyom.irat 55. oldal).

A vádlott 2007-ben és 2008-ban a büntetőeljárásokkal összefüggésben, majd szintén 2008-ban engedély nélküli másodállás végzése, 2006-ban, 2009-ben és 2011-ben szolgálati

gépkocsi rongálás miatt részesült fegyelmi büntetésben. Utolsó esetben fizetési fokozatban visszavetést alkalmaztak vele szemben (nyom.irat 52-53. oldal).

Mellőzi a másodfokú bíróság a tényállás 1. pontjából, a 4. oldal első bekezdését, miszerint „nem állapítható meg, hogy **sértett** a rendőri bántalmazással összefüggésben bármilyen sérülést elszenvedett". A bántalmazás hivatalos eljárásban bűncselekménnyel halmazatban a könnyű testi sértés nem volt a vád tárgya, tehát az elsőfokú bíróság e megállapítással a vádon túlterjeszkedett.

Az így **kiegészített tényállás** minden tekintetben **megalapozott**, így az ítélőtábla erre alapította a határozatát a Be.351.§ (1) bekezdése értelmében.

A tényállás alapján a törvényszék helyesen vont le következtetést vádlott bűnösségére, helyes bűncselekményének megnevezése és törvénynek megfelelő a jogi minősítése is. Az elsőfokú bíróság részletes jogi indokolást adott a cselekményekről, mellyel az ítélőtábla teljes mértékig egyetértett.

A bántalmazás hivatalos eljárásban bűncselekményének jogi tárgya kettős, mert az államapparátus szabályszerű működését a hivatalos személyekbe vetett bizalmon kívül a bántalmazott alany emberi méltósága, esetleg testi épsége is sérelmet szenved. Elkövetési magatartása a tetteges bántalmazás, melynek a hivatali hatáskör túllépésével kell megtörténnie. A tetteges bántalmazás akkor tényállásszerű, ha a vétséget az elkövető hivatali eljárása során követi el. Büntetőjogilag csak azok a bántalmazások relevánsak, amelyek jogszerűtlenek.

A lopáson tetten ért sértettel szemben foganatosított rendőri intézkedés jogszerű volt. **sértett** azonban ennek magát alávetette, semmilyen ellenállást nem tanúsított, magatartása inkább együttműködő volt, semmiképp sem provokatív. vádlott ok nélkül, öncélúan, indulattól vezérelt állapotban alkalmazta vele szemben a helyszínen, majd az előállító helyiségben a megalázó, durva tettegességet, mellyel a bűncselekmény törvényi tényállását teljes egészében kimerítette.

Helyes az elsőfokú bíróság álláspontja, miszerint egy intézkedés során, ugyanazon személy sérelmére két részletben megvalósított bántalmazás is természetes egység.

Mellőzni kell az indokolásból a 10. oldal első bekezdés második mondatát, miszerint „a bántalmazás körülményei nem igazolják a testi sérülés okozására irányuló szándékot". A tényállás helyesbítésénél már utalt rá a táblabíróság, hogy könnyű testi sértés vétségével a terhelt nem volt megvádolva. A vádban nem lévő magatartás alanyi oldalának elemzésére tett megállapítás tehát szükségtelen.

A **2. tanú** rendőrrel **D. J. P.** rendőr törzsőrmester társaságában, majd négyszemközt folytatott „beszélgetés", hogy nem kell mindent részletesen elmondani, ami a **sértettsal** szemben foganatosított intézkedés során történt, akkor is bűncselekmény, ha a vádlott nem kifejezetten és rámenősen akarta befolyásolni a társát. A hamis tanúzás - célzatosan és egyenes szándékkal - úgy is megvalósítható, ha a „rábírási törekvés" nem kijelentő vagy felszólító módon történő rábeszéléssel vagy felszólítással, hanem kérdés formájában

fogalmazódik meg (BH2006. 176). A hamis tanúzásra felhívás valóban nem minősül folytatólagosan elkövetettnek azáltal, hogy a rábíró ismételtén törekszik a tanút egyazon hamis vallomás megtételére rábeszélni (BH1994. 524).

Az elsőfokú bíróság túlnyomórészt helyesen tárta fel a bűnösségi körülményeket, melyek kisebb korrekcióra szorulnak. További enyhítő körülmény, hogy az elmúlt két évben kiemelkedő színvonalon látja el szolgálati tevékenységét. Mellőzi a súlyosító körülmények közül azt a kitétel, miszerint a vádlottal szemben „az elmúlt évek során kifejezetten jelentős számban indultak fegyelmi- és büntetőeljárások”. Ehelyett azt kell rögzíteni, hogy hat esetben kapott fegyelmi büntetést 2007-2011 között. Szintén súlyosító körülmény, hogy mindkét bűncselekményt kitartó szándékkal valósította meg.

A fenti kiegészítésekkel is elmondható, hogy a törvényszék az irányadó bűnösségi körülményeket megfelelő súllyal értékelte, majd azokra figyelemmel arányosan alkalmazta halmazati büntetésként az 1 év tartamú joghátrányt a 4 és félévig terjedő szabadságvesztési tételhatáron belül. A végrehajtás felfüggesztése indokolt, annak időtartama nem eltúlzott.

A büntetett előélettel járó joghátrány alól történő előzetes mentesítés iránti kérelem nem foghatott helyt az alábbiak miatt.

A Btk.104. §-ához fűzött miniszteri indoklás szerint az előzetes mentesítésre való érdemesség vizsgálatánál különösen az elítélt személyiségét, életvitelét, az elkövetés körülményeit, módját és motívumait kell értékelni, de nem maradhat figyelmen kívül a bűncselekmény jellege sem (BH1986.92).

Az adott esetben - mivel a terhelt nem első ízben került összeütközésbe rendőrként a törvénnyel, és egy kiszolgáltatott helyzetben lévő személyt indokolatlanul szidalmazott, megalázó módon és kitartóan bántalmazott, majd ezt egy igazságszolgáltatás elleni újabb szándékos bűncselekmény elkövetésével kívánta eltussolni. Az előzetes mentesítés feltételei tehát a fentiekre tekintettel hiányoznak. Egy rendőr ilyen cselekmények megvalósítása után nem méltó a hivatása gyakorlására.

Az nem teszi semmissé e kedvezőtlen körülményeket, hogy az elmúlt két év során a vádlott - rendőri esküjének megfelelően - törvényes keretek között tette a dolgát.

Az ítélet tábla az elsőfokú határozat egyéb rendelkezéseit is törvényesnek találta.

Az ítélet tábla a fentiek alapján a Veszprémi Törvényszék ítéletét a Be.371.§ (1) bekezdése alapján helybenhagyta.

Győr, 2013. május 16. napján

Dr. Zólyomi Csilla sk.
a tanács elnöke

. Vajda Edit sk.
a tanács tagja, előadó

. Csák Csilla sk.
a tanács tagja

Záradék:

E végzéssel a Veszprémi Törvényszék 2012. február 9. napján kihirdetett 1.B.841/2011/5. számú ítélete 2013. május 16. napján jogerőre emelkedett és fel nem függesztett részében végrehajtható.

Győr, 2013. május 16. napján

. Zólyomi Csilla sk.
a tanács elnöke

A kiadmány hitelül:

Kiadó: